

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma**Pitkäjärven koulu**

Oppilas- ja opiskeluhoitolain (alkaan 1.8.2014) tarkoituksena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteutumista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Sisällys

Kangasalan kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilashuotosuunnitelma	1
Pitkäjärven koulu.....	1
1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut	2
2. Yhteisöllinen oppilashuolto.....	2
2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	4
2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello.....	4
2.3. Terveelliset elämäntavat	5
2.4. Muut yhteisölliseen oppilashuoltoon liittyvät suunnitelmat.....	5
3. Yksilökohtainen oppilashuolto	5
3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat	5
4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa	7
4.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen	7
Oppilaiden edustajana oppilashuollossa toimii oppilaskunta, johon on valittu edustaja jokaiselta luokalta. Huoltajia edustaa Pitkäjärven koulun vanhempainyhdistys, jonka kokouksissa koulun yhteysopettaja on mukana. Tarvittaessa järjestetään kyselyitä oppilaille ja huoltajille.	7
4.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille	7
4.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta	7
5. Oppilashuotosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	7
5.1. Arviointi ja seuranta	8
5.2. Seurantatiedon hyödyntäminen	8

1. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Pitkäjärven koulu on n. 500 oppilaan yläkoulu Kangasalla. Koulu käsittää luokat 7-9. Koulussa on kolme erityisopetuksen pienluokkaa, koko kaupungin kuntouttava pienluokka sekä kaksi laaja-alaista erityisopettajaa. Lisäksi koulussa toimii seitsemän koulunkäynninohjaajaa. Psykiatrisen sairaanhoitajan etäpalvelut ovat käytössä. Yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu tarvittaessa. Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu rehtorin johdolla keskimäärin joka toinen viikko. Kokoontumisaika on ajoitettu keskiviikkoamuhiin klo 8-9.

Pitkäjärven koulun oppilashuollon henkilöt:

rehtori Tommi Roininen	puh. 040 620 2315
vararehtori Katri Niittymäki	puh. 044 481 3026
laaja-alainen eo Irina Tuokko	puh. 044 979 1901
laaja-alainen eo Anne Ruhtinas-Heikkilä	puh. 040 133 6609
koulupsykologi Salla Saarela	puh. 050 394 8470
kuraattori Senni Kangasniemi	puh. 050 373 8643
kouluterveydenhoitaja Arja Itkonen	puh. 050 415 2291
kouluterveydenhoitaja Sanna Joenniemi	puh. 050 415 2291
koululääkäri	yhteydenotto terveydenhoitajan kautta
Opinto-ohjaaja Miira Luukkonen	puh. 050 373 8644
Opinto-ohjaaja Sanna Ahola	puh. 040 133 6301

Opiskeluhoolto jaetaan yhteisölliseen ja yksilölliseen opiskeluhooltoon. Opiskeluhoolto on koulun arjessa ja koulupäivän aikana tapahtuvaa välittämistä, tukea ja huolenpitoa. Opiskeluhoolto kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville ja sitä toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Kouluterveydenhoolto sekä kuraattori- ja koulupsykologipalvelut ovat kaikkien oppilaiden ja heidän huoltajiensa samoin kuin työntekijöiden käytettävissä oppilaan koulunkäynnin tukemisessa. Opiskeluhooltosuunnitelma päivitetään vuosittain. Kangasalan kaupungissa on myös toimintamalli oppilaan poissaolojen seurantaan ja niihin puuttumiseen. Koululla on oma kriisisuunnitelma osana turvallisuussuunnitelmaa.

Pitkäjärven koululla kuraattori on paikalla 3-4 päivänä viikossa, kouluterveydenhoitaja joka päivä ja koulupsykologi 1-2 päivänä viikossa.

2. Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Koko oppilaitosyhteisöä tukeva ehkäisevä yhteisöllinen työ on opiskeluhoollon ensisijainen toteuttamismuoto. Yhteisöllisellä oppilashuollolla edistetään kouluyhteisön ja -ympäristön esteettömyyttä, terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Se on lisäksi toimintakulttuuri, joka edistää oppilaiden oppimista, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta.

Jokaisella oppilaitoksessa työskentelevällä on velvollisuus edistää oppilaiden, opiskelijoiden ja koko koulu- ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä huoltajien kanssa. Ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista on koulun tai oppilaitoksen henkilökunnalla. Terveysten ja hyvinvointiin liittyvät näkökohdat otetaan huomioon kaikessa arjen toiminnassa: opetuksen sisällöissä, menetelmissä ja käytännön järjestelyissä sekä muussa toiminnassa kuten välitunneilla ja ruokailutilanteissa.

Opiskeluhoitopalvelujen työntekijät eli psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuollon edustajat osallistuvat yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön. Huoltajien ja oppilaiden edustus on tärkeä osa yhteisöllisen opiskeluhoitotyön suunnittelua ja toteutusta. Myös muut oppilaitoksessa työskentelevät työntekijät kuten kiinteistöhoitaja ja ateria- ja siivouspalvelujen henkilöstö osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoitotyön toteuttamiseen.

Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön toteuttaminen on oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitotyön keskeinen tehtävä. Ryhmä vastaa myös opiskeluhoitotyön kokonaisuuden suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista koulussa ja oppilaitoksessa.

Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö koostuu muun muassa seuraavista asioista (thl):

2.1. Yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

a. Yhteisöllisen oppilashuollon johtaminen

Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä johtaa rehtori.

b. Henkilöstön oppilashuollollisen osaamisen kehittäminen

Henkilöstöä koulutetaan oppilashuollollisessa osaamisessa tarpeen mukaan. Lukuvuonna 2022-2023 Pitkäjärven koulu osallistui SKY-hankkeeseen, jossa 7.lk:n luokanvalvojat saivat tukea luokanvalvojan työhön. Lisäksi 7.lk:n hyvinvointituntien yhteydessä käydään läpi myös oppilashuollollisia asioita.

c. Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän toimintatavat ja käytännöt

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu rehtorin johdolla noin kerran viikossa. Kokoontumiseen varataan 1 h/kerta.

d. Oppilashuollon yhteistyö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä sekä erityisesti esiopetuksen siirtymävaiheissa

Pitkäjärven koulun nivelvaiheyhteistyö keskittyy alakouluihin ja toisen asteen oppilaitoksiin.

e. Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä

Koulu tekee yhteistyötä mm. Nuorisotoimen, seurakunnan, lastensuojelun ja poliisin kanssa.

2.2. Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikello

Pitkäjärven koulussa toimitaan oppilashuollon vuosikellon mukaisesti. Oppilaiden poissaolojen seurannassa toimitaan kaupungin yhteisten poissaolojen portaiden mukaisesti. Kyselyjen tuloksia käydään sekä yhteisöllisen oppilashuollon kokouksissa että opekokouksissa läpi niiden saatavuuden mukaan. Koulussamme on aloittanut syksyllä 2022 hyvinvointitiimi, jonka tarkoituksena on suunnitella hyvinvoinnin vuosikellon jalkauttamista koulun arkeen. Hyvinvoinnin vuosikello on tullut pysyväksi toimintamalliksi Kangasalle, joten kehittämistyö on jatkuvaa ja lukuvuosirajat ylittävää. Kehittämistyöhän ja jalkauttamiseen otetaan mukaan myös esimerkiksi oppilaskunta ja tukioppilaat. Lukuvuonna 2022-2023 kaupungissamme alkoi seitsemännen luokan oppilaille uusi oppiaine, hyvinvointitaidot, joka lukuvuonna 2023-2024 laajentui myös kahdeksaluokkalaisten. Hyvinvointitaitoja opiskellaan siis 7.-8. luokilla 1,0 h/vko.

elokuu: Yhteisöllisyys ja osallisuus

syyskuu: Itsetuntemus ja vahvuustaidot; läsnäolo ja rentoutuminen

lokakuu: Tunnetaidot ja onnellisuustaidot; kiitollisuus ja hyvän huomaaminen

marraskuu: Empatia, myötätunto ja itsemyötätunto

joulukuu: Kaveritaidot ja vuorovaikutustaidot; ristiriitojen ratkaisu, luottamus, kunnioitus ja tasa-arvo

tammikuu: Sosiaalinen media ja hyvinvointi

helmikuu: Tulevaisuus; unelmointi ja ratkaisukeskeisyys

maaliskuu: Terveys

huhtikuu: Arjen selviytymistaidot

toukokuu: Arviointi

2.3. Terveelliset elämäntavat

Oppilashuollollinen terveys- ja liikuntakasvatus toteutuu koulun arjessa päivittäin ikätaso huomioon ottaen. Tarvittaessa luokanvalvoja / terveystiedon opettaja voi kysyä terveydenhoitajaa pitämään oppituntia terveyteen, kasvuun ja kehitykseen sekä hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tupakan ja päihteiden hallussapito ja käyttö koulussa on kielletty. Mahdollisen päihdetapauksen tullessa esille harkitaan asiasta ilmoittamista poliisille ja sosiaaliviranomaisille. Rangaistuksena on jälki-istunto, rehtorin puhuttelu ja ilmoitus vanhemmille. Koulun alueella tupakoinnista seuraa kahden tunnin jälki-istunto. Aikuinen puuttuu tupakointiin joka kerta, kun havaitsee tilanteen. Pitkäjärven koulu toteuttaa omalta osaltaan Kangasalan kaupungin ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa. Ehkäisevä päihdetyö tulee esille myös mahdollisilla teemaviikoilla. Tarvittaessa kouluun pyydetään ulkopuolista tahoa asiasta valistamaan.

2.4. Muut yhteisölliseen opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat

- **Oppilaanohjauksen suunnitelma:** yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa on osa opetussuunnitelmaa.
- **Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa** [URN ISBN 978-952-302-505-9.pdf](https://www.kangasala.fi/julkari.fi/URN_ISBN_978-952-302-505-9.pdf) ([julkari.fi](https://www.kangasala.fi/julkari.fi/))
- **Järjestyssäännöt löytyvät koulun tiedotelehdestä:** https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2022/08/Tiedotelehti_2022-2023-1-1.pdf
- **Kangasalan poissaolo-ohjeistus:** <https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/tukea-oppimiseen-ja-koulun-kayntiin/>
Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
- **Turvallisuussuunnitelma (ei julkinen):**
 - o tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
 - o suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
 - o toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

3. Yksilökohtainen opiskeluhoolto

3.1. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ja toimintatavat

- a. **Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi**

Oppilaan tarpeet, ominaisuudet ja toiveet otetaan huomioon. Tilanteesta pyritään muodostamaan mahdollisimman laaja kuva moniammatillisen yhteistyön kautta, jotta oppilaan kaikki tarpeet saataisiin kartoitettua ja asioihin voitaisiin vaikuttaa mahdollisimman lyhyellä aikajänteellä. Kun koulun toimijoiden tukitoimet on kokonaisvaltaisesti kokeiltu ja toteutettu, voidaan apua ja asiantuntemusta pyytää myös ulkopuolisilta toimijoilta.

- b. **Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa**

Oppilaita on mahdollista kutsua terveystarkastuksiin koulupäivien aikana. Terveystarkastajat antavat oppilaalle käynnistä todisteeksi lapun, jolla poissaolon peruste todennetaan luokanvalvojalle tai ko. oppitunnin aineenopettajalle

c. **Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa**

Asiasta ja siihen liittyvistä käytännön järjestelyistä sovitaan yksilöllisesti oppilaan ja huoltajien kanssa. Lääkitykseen liittyvät asiat kirjataan koulun lääkehoitosuunnitelmaan.

d. **Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä**

Jokainen oppilaan tukeen liittyvä asia suunnitellaan ja toteutetaan yksilöllisesti. Tukiasioissa erityisluokanopettajat sekä laaja-alaiset erityisopettajat ovat oleellisessa osassa suunnittelua.

e. **Oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa**

Luokanvalvoja on oppilaan lähiaikuinen, joka on ensisijaisesti oppilaan tukena. Radikaalien muutosten tullessa tietoon on asiaa tärkeää viedä myös opiskeluhuollon tietoon ja tarjota oppilaalle keskusteluapua nopealla aikataululla. Myös perheelle on tärkeää tarjota apua ja esitellä mahdollisia kunnallisia sekä valtakunnallisia avunsaantikanavia.

f. **Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä**

Jos oppilaalle alkaa kertyä useita jälki-istuntoja, voidaan hänelle tarjota opiskeluhuollon palveluita. Kirjallisen varoituksen, opetuksen epäämisen tai määräaikaisen erottamisen tilanteissa oppilaalle tarjotaan välittömästi opiskeluhuollon palveluita. Kaikissa tapauksissa oppilaalta on tärkeää myös kysyä voiko hänen asiastaan kertoa opiskeluhuollolle ja pyytää olemaan yhteydessä.

g. **Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä**

Pitkäjärven koululla kokoontuu moniammatillinen pedagoginen ryhmä keskiviikkoamuisin klo 8-9. Tuona aikana on mahdollisuus käsitellä yhteisöllisiä asioita ilmiö- ja yhteisötasolla, jolloin keskiössä voi olla esimerkiksi jokin teema. Pedagogisen ryhmän kokoontumisaikoina on mahdollisuus varata myös yksilöllinen asiantuntijaryhmä koulun pedagogisista ja opiskeluhuollollisista asiantuntijoista, jolloin perehdytään yksittäisen oppilaan yksityiskohtaisiin asioihin. Tämän käsittelyn ehtona on lupa huoltajalta jokaisen henkilön läsnäololle. Luvat varmistaa henkilö, joka tuo asian käsittelyyn ja ilmoittaa ennen kokousta ne henkilöt, jotka saavat kokoukseen osallistua. Mikäli kokoontumiseen pyydetään koulun ulkopuolisia tahoja, voi ajankohtaa haarukoida myös muista ajankohdista yhteisen kokousajan löytämiseksi.

h. **Opiskeluhoitokertomusten laatiminen ja säilytys**

Kaupungin ja Pirhan ohjeistuksen mukaisesti.

i. **Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa**

Koulu ja sen työntekijät pyrkivät tekemään laajaa ja avointa yhteistyötä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Koululta voidaan tarjota myös kokoontumistilaa oppilaaseen liittyvissä asioissa, vaikka koulun edustajia ei siihen kutsuttaisikaan. Kouluta voidaan järjestää tarvittaessa myös puolueeton puheenjohtaja vaikeiden oppilaaseen liittyvien kokousten johtamiseen.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

4.1. Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen sekä yhteistyön järjestäminen

Oppilaiden edustajana oppilashuollossa toimii oppilaskunta, johon on valittu edustaja jokaiselta luokalta. Huoltajia edustaa Pitkäjärven koulun vanhempainyhdistys, jonka kokouksissa koulun yhteysopettaja on mukana. Tarvittaessa järjestetään kyselyitä oppilaille ja huoltajille.

4.2. Tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Oppilashuollon toimijat kertovat työnkuvastaan ja toiminnastaan lukuvuoden alussa julkaistavassa tiedotelehdessä, joka jokaisen huoltajan tulisi lukea. Muutoksista tiedotetaan Wilmassa.

4.3. Oppilaan ja/tai huoltajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta oppilashuollosta

Oppilashuollon henkilökunnalla on velvollisuus ottaa havaitsemansa huoli oppilaan ja/tai huoltajan kanssa puheeksi. Oppilashuollollisten palveluiden ottaminen vastaan perustuu vapaaehtoisuuteen. Kieltäytyminen oppilashuollollisista palveluista kirjataan oppilashuollon muistioon. Tarvittaessa ilmoitetaan sosiaalihuoltoon mahdollisen lastensuojelutarpeen selvittämiseksi (lastensuojelulaki 25 §).

5. Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Koulut ja opetuksen järjestäjä seuraavat koulun opiskeluhuoltosuunnitelman toteutumista vuosikellon mukaisesti.

5.1. Arviointi ja seuranta

Koulun yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä pyrkii reagoimaan ajankohtaisiksi nouseviin aiheisiin ja keräämään tietoa esim. oppilaskyselyjen avulla. Oppilas- ja opiskeluhoitollisia asioita sivuaa myös esim. Kiusaamista vastustavan Kipu-tiimin kyselyt. Tiimi kerää kyselyjen vastaukset ja toimittaa ne luokanvalvojen käytettäväksi.

Lukuvuonna 2023-2024 Pitkälän koulu osallistuu kouluturvallisuuden keskittävään Onni-hankkeeseen, jonka kautta saamme tietoa turvallisuusasioiden tilanteesta koululla sekä käyttöön on otettu mobiilisovellus.

Jaksojen lopussa luokanvalvojat keräävät poissaolotiedot kootusti opiskeluhoitoryhmän saataville.

5.2. Seurantatiedon hyödyntäminen

Seurantatietoja hyödynnetään esimerkiksi luokanvalvojen tunneilla tai mahdollisten teemapäivien suunnittelussa.